

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/14/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8110230782
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8110230782.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a z členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Filakovského v spore žalobcu Slovak Telekom, a.s. so sídlom Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, IČO: 35 763 469, právne zastúpeného JUDr. Petrom Škerlíkom, advokátom so sídlom ul. J. Ťatliaka 2051/8, 026 01 Dolný Kubín proti žalovanej Z. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XX, W., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o návrhu žalovanej na obnovu konania vo veci Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 11 Ro 402/2010, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C 356/2014-60 zo dňa 6.11.2015, takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením zamietol návrh a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 968,33 Eur, na účet právneho zástupcu, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalovaná podala návrh na obnovu konania vedeného Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 11Ro 402/2010. Konanie bolo začaté na návrh obchodnej spoločnosti Slovak Telekom a.s. a bolo ukončené vydaním platobného rozkazu. Uvedeným rozhodnutím bola zaviazaná aj na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorá je považovaná za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka ako neprimerane vysoká sankcia spojená s nesplnením jeho záväzku. Návrh na obnovu konania žalovaná odôvodnila § 228 ods. 1 písm. a) a e) O.s.p. Uviedol, že v pôvodnom konaní mala žalovaná možnosť podať odpor proti platobnému rozkazu, v rámci ktorého mala možnosť uviesť všetky skutočnosti, rozhodnutia a dôkazy spochybňujúce nárok žalobcu. O nedostatku procesného zavinenia spočívajúceho v tom, že účastník konania nemohol skutočnosti rozhodnutia a dôkazy použiť v pôvodnom konaní bez svojej viny, čo zakladá dôvod obnovy v zmysle ust. § 228 ods. 1 písm. a) O.s.p. nemožno hovoriť tam, kde odpor podaný nebol. Okrem iného v predmetnej veci bol návrh na povolenie obnovy konania podaný až po lehote 3 rokov od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, preto s poukazom na ust. § 230 O.s.p. mal za to, že už nie je možné povoliť obnovu konania v súlade s ust. § 228 ods. 1 písm. a) O.s.p. Navrhovateľka obnovy konania zároveň v zdôvodnení svojho návrhu poukázala na viacero rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie. Predmetné rozhodnutia súdneho dvora sa týkajú povinnosti členských štátov Európskej únie dosiahnuť, aby povinnosti uložené Smernicou rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách boli plnené. Nevyplýva z nich, žeby právoplatný platobný rozkaz vydaný v pôvodnom konaní bol s nimi v rozpore. Ani jedno z citovaných rozhodnutí Súdneho dvora neriešilo otázku neprijateľnosti zmluvných pokút ako sankcie za porušenie zmluvných povinností zo strany dlžníka vo vzťahu k mobilným operátorom, ale tieto sa zaoberali otázkami neprijateľných zmluvných podmienok v úverových zmluvách bankových ako aj nebankových inštitúcií členských štátov. Keďže právna úprava Slovenskej republiky neumožňuje súdu meniť obsah nekalej podmienky a zároveň v ust. § 172 ods. 9 O.s.p. ukladá súdu povinnosť ex

offo skúmať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, právna úprava Slovenskej republiky teda neodporuje Smernici rady 93/13/EHS podľa výkladu uvedeného v rozhodnutí Súdneho dvora C-618/2010. Zároveň dal do pozornosti, že inštitút zmluvnej pokuty je zákonnou sankciou za porušenie zmluvných povinností akejkoľvek zo zmluvných strán upravenej ust. § 544 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, preto nie je možné vo všeobecnosti súdnym rozhodnutím deklarovať, že zmluvná pokuta ako sankcia za porušenie zmluvných povinností je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Z judikatúry súdneho dvora vyplýva záver, že sudy členského štátu sú povinné preskúmať svoje právoplatné rozhodnutia, avšak len vzhľadom na neskôr vydané prejudiciálne rozhodnutia Súdneho dvora, ak sú súčasne splnené nasledujúce podmienky, a to ak vnútroštátne právo umožňuje preskúmanie konečného rozhodnutia z dôvodu, že rozhodnutie vychádzalo s ohľadom na neskoršie rozhodnutie Súdneho dvora z nesprávneho výkladu práva únie a bolo vyhlásené bez toho, aby bola Súdnemu dvoru položená prejudiciálna otázka, ak dotknutá osoba podá návrh na preskúmanie tohto rozhodnutia ihneď potom, ako sa dozvedela o rozhodnutí súdneho dvora a ak novým rozhodnutím nie sú dotknuté záujmy tretích strán (rozhodnutie SD C - 2/06 vo veci Kempter 12.2.2008 Zb, S.I - 411, body 38 a 39). Vychádzajúc zo zásady res iudicata ako zásady právnej istoty je preto možné zasahovať do právoplatných a vykonateľných rozhodnutí a tieto preskúmať, prípadne zrušiť, ak sú nezlučiteľné s právom únie len vtedy, ak sa vyčerpali všetky dostupné opravné prostriedky alebo ak uplynuli lehoty, ktoré sú pre ich podanie stanovené (C - 224/01, 30.9.2003 vo veci Kbler ZB. S.I - 10239 bod 36 a 38). V danom prípade, preto ak bolo vydané rozhodnutie okresného súdu v čase, kedy boli rozhodnutia Európskeho súdneho dvora, na ktoré odkazuje žalovaná, zverejnené v úradnom vestníku EÚ, ako aj v zbierke súdnych rozhodnutí Súdneho dvora EÚ a aj na internete, pričom tieto sa stali pre Slovenskú republiku právne záväzné už od 1.5.2004, kedy sa Slovenská republika stala členským štátom Európskej únie, mala namietat túto skutočnosť už v odpore. Z uvedeného vyplýva, že v prejednávanej veci sa nejedná o žiadnu novú skutočnosť, o ktorej sa mala žalovaná dozvedieť len 3 mesiace pred podaním návrhu na obnovu konania. Je potrebné uviesť, že 3-mesačná lehota na podanie návrhu na obnovu konania podľa § 230 ods. 1 O.s.p. začína plynúť uplynutím 20.dňa od jeho zverejnenia podľa úradného vestníka EÚ, v ktorom je každé rozhodnutie ESD publikované a tým aj záväzné pre každú fyzickú ako aj právnickú osobu. Keďže žalovaná nepodala návrh na obnovu konania podľa § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p. v 3-mesačnej lehote podľa § 230 ods. 1 O.s.p., ktorá začínala plynúť uplynutím 20.dňa od zverejnenia v rozhodnutí Súdneho dvora, na ktoré v návrhu poukazovala v úradnom vestníku EÚ, súd aj pre nesplnenie uvedenej základnej zákonnej podmienky pre podanie návrhu na obnovu konania, tento zamietol. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

3. Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalovaná z dôvodu nesprávne zisteného skutkového stavu veci a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedla, že v predmetnom vzťahu ide o zmluvu spotrebiteľskú a v zmluvnom vzťahu došlo k použitiu nekalých zmluvných podmienok a k porušeniu kogentných noriem určených na ochranu spotrebiteľa. Nie je podľa nej dôležité, či Súdny dvor v rozhodnutiach, na ktoré poukázala, riešil otázku neprijateľnosti zmluvných pokút ako sankcií za porušenie zmluvných povinností zo strany dlžníka k mobilnému operátorovi, ale podstatné je, že Súdny dvor v nich judikoval záväzok členských štátov EÚ postarať sa o to, aby nekalé podmienky spotrebiteľa nezaväzovali (C-76/10). Nemala vedomosť o tom, že v zmluve sa vyskytuje neprijateľná zmluvná podmienka a sudy automatickým spôsobom vydávali platobné rozkazy bez ohľadu na existenciu či neexistenciu neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Až z podnetu Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS sa dozvedela o tom, že v zmluve sa nachádza neprijateľná podmienka. Už len samotná skutočnosť, že sa objavili pochybnosti o kvalite spotrebiteľskej zmluvy vyvolávajúce pochybnosti, či nejde o neprijateľné zmluvné podmienky, je relevantná z hľadiska povolenia obnovy konania. Túto skutočnosť nemohla v čase vydania platobného rozkazu nijako použiť, pretože ani súd, ktorý mal v zmysle judikatúry ex offo zakročiť, tak neučinil. Uviedla, že v štádiu rozhodovania o návrhu na povolenie konania by súd nemal s konečnou platnosťou robiť závery o základnej veci, ale postačí, že nové zistenia môžu privodiť pre ňu priaznivejšie rozhodnutie po prelomení materiálnej právoplatnosti platobného rozkazu. Ak by súd zaoberal pri vydávaní platobného rozkazu všetkými zmluvnými podmienkami, tento návrh by nepodávala. Existuje však pravdepodobnosť hraničiaca s istotou, že pri vydávaní platobného rozkazu súd zmluvné podmienky nevyhodnocoval. Na povolenie obnovy konania by mali postačovať tvrdenia o existencii neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve a po vykonaní obnovy konania vo veci samej, by súd mal vyhodnotiť jednotlivé zmluvné podmienky so zreteľom na všetky relevantné okolnosti. Platobný rozkaz je z vyššie uvedených dôvodov v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora (OCÉANO GRUPO Editoriale, MONSTAZA CLARO, C-618/10 BANCO ESPANOL). To, že nepodala odpor proti platobnému rozkazu, je klasickým príkladom

konania spotrebiteľa, keď priemerný spotrebiteľ nedokáže posúdiť neprijateľné zmluvné podmienky, ani nekalé obchodné praktiky v zmluvách, ktoré sú právnym základom uplatňovaného nároku a nedokáže využiť procesné inštitúty na svoju obranu (bod 61 rozsudku SDEÚ C-429/05). K argumentácií, v zmysle ktorej rozhodnutie Súdneho dvora musí priamo vecne a personálne súvisieť s pôvodným konaním a nemôže ísť o akékoľvek rozhodnutie, dáva do pozornosti komentár k Občianskemu súdnemu poriadku zverejnený na stránke www.epi.sk, podľa ktorého rozhodnutie Súdneho dvora alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev nemusí byť vydané bezprostredne v súvislosti s pôvodným konaním. Poukázala aj na to, že ochranu spotrebiteľa v civilnom konaní možno vnímať ako novú procesnú zásadu, podľa ktorej sú sudy povinné prihliadať ex offo na ochranu práv spotrebiteľov (JUDr. Ing. Jarmila Lazíková, PhD. a doc. JUDr. Marek Števček, PhD.). Uviedla, že zákonodarca v § 230 ods. 1 O.s.p. rozlišuje pojmy „dozvedel sa“ a „mohol uplatniť“. Uviedla, že dôvod obnovy je možné uplatniť alternatívne buď v lehote 3 mesiacov od času, kedy sa ten kto obnovu navrhuje, dozvedel o dôvode obnovy, alebo od času, keď ho mohol uplatniť. Nie je dôležité to, či sa navrhovateľ mohol o dôvode obnovy dozvedieť, ale to či sa o dôvode obnovy dozvedel. Uviedla, že aj pojem „koho sa to týka“ pri poukazovaní okresného súdu na § 2 ods. 1 zákona č.416/2004 Z. z. nemožno vykladať tak široko, že sa tým myslia všetci spotrebiteľia EÚ, ale užšie, a to tak, že sa týka účastníkov konania, prípadne ďalších subjektov v priamej príčinnej súvislosti s konkrétnym rozhodnutím. Z uvedených dôvodov navrhla napadnuté uznesenie zmeniť a návrhu na povolenie obnovy konania vyhovieť.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť a priznať mu náhradu trov konania. Poukázal na princíp právnej istoty. Uviedol, že začiatok plynutia subjektívnej lehoty je potrebné posudzovať reštriktívne. V súvislosti s tým poukázal na § 2 ods. 1 zákona č. 416/2004 Z.z.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na základe včas podaného odvolania preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených o ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP (a contrario) s použitím ustanovenia § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované (Civilný sporový poriadok nadobudol účinnosť 01.07.2016 a odvolanie žalovanej bolo podané pred týmto dátumom) a zistil, že odvolanie žalovanej je dôvodné. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, kde sa vysporiadal s neexistenciou dôvodov na povolenie obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. a) O.s.p. je správne. Nesprávne je však právne posúdenie danosti dôvodu na obnovu konania podľa § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p.

6. Podľa § 228 ods. 1 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „O.s.p.“), právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev.

7. Návrh na obnovu konania je koncipovaný ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý slúži k tomu, aby mohla byť znovu prejednávaná vec právoplatne skončená, a to za zákonom stanovených podmienok.

8. Obnova konania môže byť podaná len proti rozhodnutiam, proti ktorým nie je zo zákona vylúčená. Zásadne možno návrhom na obnovu konania napadnúť každý právoplatný rozsudok súdu. Ustanovenie § 228 ods. 2 O.s.p. upravuje možnosť napadnúť návrhom na obnovu konania aj právoplatný platobný rozkaz.

9. Právoplatný platobný rozkaz možno napadnúť návrhom na obnovu konania i z dôvodu uvedeného v § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p., ak je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev.

10. Žalovaná uviedla na zdôvodnenie svojho návrhu viacero rozhodnutí Súdneho dvora EÚ (C-618/10, C-76/10, C-240/98 až 244/98, C-473/00), s ktorými je podľa jej názoru napadnutý platobný rozkaz vydaný súdom prvej inštancie v konaní vedenom pod sp. zn. 11Ro 402/2010 v rozpore. Poukázala na to, že na základe tohto platobného rozkazu súd priznal žalobcovi aj plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok, a to zmluvnú pokutu vo výške 663,88 eur.

11. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na skutočnosť, že Súdny dvor EÚ viackrát judikoval napr. aj vo veci POHOTOVOSTĚ c/a Korčkovská C-76/10, že záväzok štátu postarať sa o to, aby nekalé podmienky spotrebiteľa nezaväzovali, vyjadrený v čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS, treba považovať za kogentné ustanovenie. V spomínanom rozhodnutí C-76/10 povyšuje Súdny dvor túto požiadavku na úroveň vnútroštátnych pravidiel verejného poriadku (čl. 50), a teda pravidiel, na ktorých spoločnosť musí bezvýhradne trvať. Ide o princípy, ktoré sa musia považovať za podstatné dôvody, aj na prelomenie materiálnej právoplatnosti súdneho rozhodnutia.

12. Z rozsudku Súdneho dvora EÚ - spojené prípady C-240/98 až C-244/98 Océano Grupo Editorial SA vyplýva, že cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. Účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh.

13. Z rozsudku Súdneho dvora EÚ C-473/00 vyplýva, že súd má možnosť skúmať ex offo nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný zároveň na zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou.

14. Vychádzajúc z rozsudku Súdneho dvora EÚ C-618/10 Banco Espanol deCréditiou Sa. je zrejmé, že smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že jej odporuje právna úprava členského štátu, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá vnútroštátnemu súdu rozhodujúcemu o návrhu na vydanie platobného rozkazu neumožňuje ani a limine, ani v ktorejkoľvek inej fáze konania ex offo preskúmať prípadnú nekalú povahu podmienky týkajúcej sa úrokov z omeškania, ktorá je súčasťou zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, ak spotrebiteľ nepodá odpor. Článok 6 ods. 1 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že mu odporuje právna úprava členského štátu, akou je článok 83 legislatívneho dekrétu 1/2007 o prepracovaní všeobecného zákona o ochrane spotrebiteľov a užívateľov a ďalších dopĺňujúcich zákonov (Real Decreto Legislativo 1/2007 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias) zo 16. novembra 2007, ktorá vnútroštátnemu súdu umožňuje v prípade, že rozhodne o neplatnosti nekalej podmienky, ktorá je súčasťou zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, doplniť uvedenú zmluvu tým, že zmení obsah tejto podmienky.

15. Podľa komentára k ustanoveniu § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p. publikovaného v systéme ASPI (autor JUDr. Ján Mazák): „Z tohto dôvodu vzniká otázka, prečo je táto právna úprava - na rozdiel od dôvodu obnovy konania podľa písmena a) - taká veľkorysá, že neobmedzuje obdobie, v ktorom bol prijatý rozsudok Súdneho dvora, neobmedzuje ani objektívnu lehotu na jeho uplatnenie troma rokmi (subjektívna lehota zostáva zachovaná) a neurčuje ani žiadny súvis s konaním, ktorého obnova sa navrhuje.“

16. Pre úspešné uplatnenie dôvodu obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. e) O.s.p. možno teda podľa názoru odvolacieho súdu poukázať aj na „všeobecné“ rozhodnutie SDEÚ, netýkajúce sa konkrétneho účastníka navrhujúceho obnovu konania, je však potrebné preukázať rozpor rozhodnutia napadnutého obnovou konania s rozhodnutím SDEÚ. Navrhovateľka obnovy konania poukázala na rozsudky SDEÚ C-618/10, C-240/98 až C-244/98 a C-473/00. Z týchto rozhodnutí vyplýva, že národný súd má ex offo skúmať nekalú povahu zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve. Navrhovateľka obnovy konania tvrdí, že súd konajúci o návrhu na vydanie platobného rozkazu túto povinnosť nespĺnil.

17. Z pripojeného spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 11Ro 402/2010, najmä návrhu na začatie konania a zmlúv o pripojení, odvolací súd zistil, že žalobca si žalobou okrem iného uplatnil aj nárok zo zmluvnej pokuty (2 x 331,94 eur), ktorý bol platobným rozkazom v celom rozsahu priznaný. Vzhľadom na to, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, bolo povinnosťou súdu skúmať, či ide o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontrole neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a osobitosť právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľských zmlúv a v neposlednom rade so zreteľom na sankcionované nesplnenie povinnosti na strane oboch účastníkov zmluvy. Odvolací súd poukazuje na to, že obdobné dojednania boli súdmi posudzované ako neprijateľné. Za neprijateľné možno považovať aj podmienku týkajúcu sa toho, že od spotrebiteľa,

ktorý nesplní svoj záväzok, sa požaduje, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením záväzku (§ 53 ods. 1 OZ).

18. Z tohto stavu je možné vyvodiť len to, že skúmanie neprijateľných zmluvných podmienok súd rozhodujúci o vydaní platobného rozkazu nerealizoval, a teda konal v rozpore s vyššie uvedenými rozhodnutiami Súdneho dvora EÚ. Na povolenie obnovy konania by mali postačovať tvrdenia o existencii neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve a po povolení obnovy konania už vo veci samej, na základe dokazovania, by mal súd vyhodnotiť jednotlivé zmluvné podmienky so zreteľom na všetky relevantné okolnosti podľa čl. 4 ods. 1 smernice 93/13. Vydanie platobného rozkazu pri uvedených pochybnostiach o povahe uplatnených nárokov je zároveň nedostatkom v zisťovaní skutkového stavu, ktorý možno odstrániť povolením obnovy konania.

19. Podľa § 230 ods. 1 O.s.p., návrh na obnovu konania treba podať v lehote troch mesiacov od toho času, keď ten, kto obnovu navrhuje, sa dozvedel o dôvode obnovy, alebo od toho času, keď ho mohol uplatniť.

20. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 416/2004 Z.z. o úradnom vestníku Európskej únie o všetkom, čo bolo v úradnom vestníku uverejnené, platí, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti uverejnených právne záväzných aktov Európskeho spoločenstva a Európskej únie je nevyvrátiteľná.

21. Žalovaná navrhla povolenie obnovy konania z relevantného dôvodu na základe existencie rozhodnutí Súdneho dvora EÚ, na ktoré poukázala v návrhu a o ktorých sa dozvedela až po skončení konania v júni 2014, keď kontaktovala Združenie na ochranu spotrebiteľa HOOS, čo bolo potvrdené aj výsluchom svedkyne M. V.. Subjektívna 3-mesačná lehota je teda zachovaná a v tomto smere nie je možné aplikovať fikciu koncipovanú v § 2 ods. 1 zákona č. 416/2004 Z.z. o úradnom vestníku Európskej únie, pretože domnienka o znalosti uverejnených záväzných aktov platí pre tých, ktorých sa týka. Rozhodnutia Súdneho dvora EÚ o prejudiciálnych otázkach v konkrétnych veciach sa netýkajú všetkých spotrebiteľov, ale len tých, ktorí boli účastníkmi v tom - ktorom konaní. Navyiac je potrebné poukázať na to, že od žalovanej nemožno spravodlivo požadovať, aby sledovala celú judikatúru Súdneho dvora a ďalších dvoch komunitárnych súdov, pričom rozsudky Súdneho dvora alebo Súdu prvého stupňa vydané pred 1. 4. 2004 z prevažnej časti nie sú ani preložené do slovenského jazyka.

22. Možno súhlasiť s názorom žalobcu, že by nemali byť žiadne pochybnosti o význame princípu právnej istoty, ktorý vyplýva z právoplatného rozhodnutia súdu. Z celospoločenského hľadiska však existujú dôvody, pre ktoré je výnimočne dôležité upustiť od tejto zásady, a to z podstatných dôvodov. Pre porovnanie § 64 rozsudku ESĽP ZEHENTNER c/a Rakúsko „Ochranu spotrebiteľa v civilnom súdnom konaní možno vnímať ako novú procesnú zásadu, podľa ktorej sú súdy povinné prihliadať ex offo na ochranu práv spotrebiteľa, ohrozených alebo narušených aplikáciou rôznych nekalých podmienok, ktoré do spotrebiteľských zmlúv vsunula zmluvná strana so silnejšou vyjednávacou pozíciou pri ich uzatváraní“ (JUDr. Ing. Jarmila Lazíková, PhD; doc. JUDr. Marek Števíček, PhD.; Ochrana spotrebiteľa v civilnom procese, Bulletin Slovenskej advokácie 6/2013, str. 29).

23. Odvolací súd je toho názoru, že návrhom na povolenie obnovy konania v žiadnom prípade nedochádza k sponchyňovaniu princípu právnej istoty a zásady res iudicata. Naopak, princíp právnej istoty pripúšťa, aby v rámci konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch pre zabezpečenie ochrany práv a právom chránených záujmov účastníka boli preskúmané a prípadne aj zrušené už právoplatné rozhodnutia súdov.

24. Odvolací súd poukazuje na to, že skutočnosť, že spotrebiteľ nepodá odpor proti platobnému rozkazu je klasickým príkladom konania spotrebiteľa, keď priemerný spotrebiteľ nedokáže posúdiť neprijateľné zmluvné podmienky, ani nekalé obchodné praktiky v zmluvách, ktoré sú právnym základom uplatňovaného nároku a nedokáže využiť procesné inštitúty na svoju obranu (porovnaj bod 61 rozsudku Súdneho dvora EU C-429/05).

25. Nečinnosť spotrebiteľa nemôže byť v takom prípade považovaná za konkludentný súhlas, ale je prejavom len rezignácie neinformovaného spotrebiteľa, ktorý nevie o neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktoré, napriek ich absolútnej neplatnosti, žalobca uplatňuje.

26. Niet akýchkoľvek pochybností, že súd prvej inštancie pred vydaním platobného rozkazu č.k. 11Ro 402/2010-30 zo dňa 10.12.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 9.2.2011, predbežne nezhodnotil prijateľnosť zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve. Možno preto prisvedčiť tvrdeniu žalovanej, že obnovou napádaný platobný rozkaz je z vyššie uvedených dôvodov v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora.

27. Z uvedených dôvodov a tiež so zreteľom na § 414 CSP, v zmysle ktorého už možno o povolení obnovy konania rozhodnúť len rozsudkom, neostávalo odvolaciemu súdu iné, ako uznesenie súdu prvej inštancie postupom podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a vec vrátiť v súlade s § 391 ods. 1 CSP súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

28. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie postupovať vo vyššie naznačených intenciách a vo veci zákonne a spravodlivo rozhodnúť.

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).